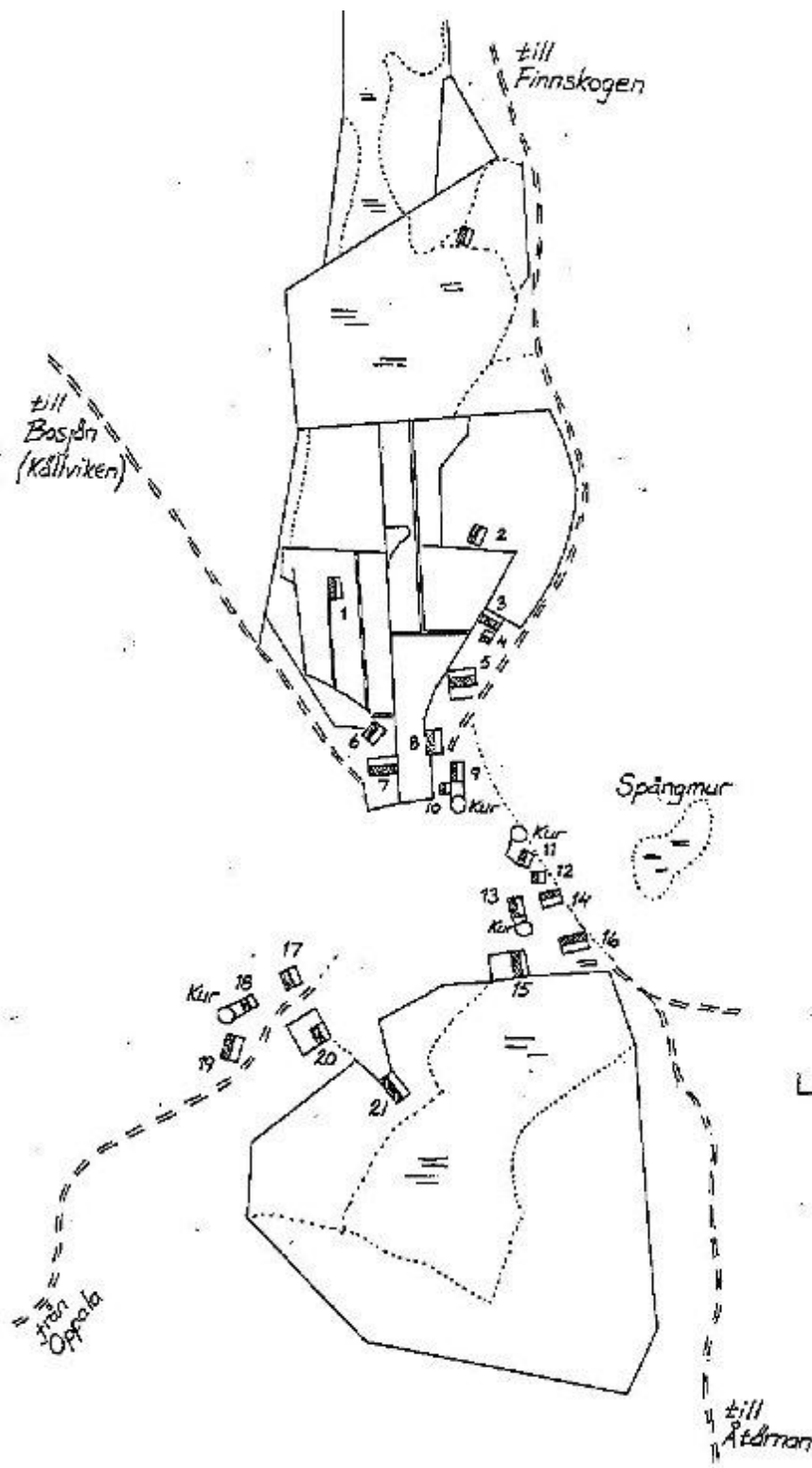

Vandring till Västervallen

Västervallen vid
1900-talets början

- 1 Martins lada
- 2 OI-Ers lada
- 3 OI-Ers fäjs
- 4 Redskapsbod
- 5 OI-Ers stuga
- 6 Martins fäjs
- 7 Martins stuga
- 8 Lars-Ols fäjs
- 9 Lars-Ols stuga
- 10 Uthus

- 11 Hillmans stuga
- 12 Murars stuga
- 13 Norlings stuga
- 14 Norlings fäjs
- 15 Lars-Anders stuga
- 16 Lars-Anders fäjs
- 17 Anders-Ols fäjs
- 18 Vedins stuga
- 19 Vedins fäjs
- 20 Anders-Ols stuga

- 21 Murars lada

Västervallen i Oppola var en av socknens största fäboddar. Enligt skogsdelningskartan från mitten av 1700-talet hade fem hemman i byn del i vallen, Oppala nr 1, 3, 4, 6 och 7. Den var redan på den tiden Oppolas största fäbod och den skulle så förbli tills den lades ner år 1910. På laga skifteskartan från år 1907 finns ett tjugotal byggnader utmärkta. Idag finns tråkigt nog inte ett enda av de ursprungliga bonings- eller fähusen kvar. Den nedrasade koja som nu står på vallen byggdes upp sedan fäboddriften hade upphört. Husgrunder och en och annan brandgul lilja vittnar dock om vad som varit. Och så förstås den gamla, fina fäbodkällan som fortfarande ger klart och friskt vatten. Tack vare fotografen Klara Forsström har vi även flera unika bilder kvar från den tiden då fäboden levde.

En gammal fäbodjanta har berättat om livet på vallen:

–Västervallen var en stor, öppen plats med många grå stugor och uthus. Anders-Ols hade den största stugan. Den hade två fönster på gaveln mot stigen och var dessutom den enda av stugorna som rödmålats. På ett ställe fanns det ett litet potatisland och mitt på vallen låg en stor vattensamling där korna drack. Vattnet stod ofta halvmeterhögt även under högsommaren. En fäbodjanta stod en gång mitt ute i ”sjön” och hystade vatten ur en skopa över en efterhängsen friare. Så småningom dikades pölen ut och man grävde en brunn i stället. Korna fick dricka ur en vattenho.

En gång regnade det så omåttligt att vi inte kunde släppa ut korna på bete. Vi jäntor fick emellertid ge oss iväg ner i Tomthagen och skära ris åt kriterterna i ruskvädret. Var vädret däremot vackert kunde vi ibland följa med dem ner till Åtärnan eller Törsmur för att låta dem kvällsbeta.

/UfO

[Hillebygden, Nr. 1, 1982]